

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО МАГІСТЕРСЬКІ РОБОТИ
У ЧЕРКАСЬКІЙ МЕДИЧНІЙ АКАДЕМІЇ**

Положення розглянуто
та схвалено Вченою радою
Черкаської медичної академії
Протокол № 9 від 12 квітня 2022 р.

Голова Вченої ради

Ганна ГУБЕНКО

Введено в дію наказом ЧМА
від 18.04.22 № 38-1

1. Загальні положення

1.1 Магістерська робота (МР) є самостійним науковим дослідженням, що має внутрішню єдність, відображає хід і результати розробки обраної теми. Робота магістра повинна:

- відповідати сучасному рівню розвитку науки, а її тема – бути актуальною;
- відбивати як загальнонаукові, так і спеціальні методи наукового пізнання, правомірність використання яких всебічно обґруntовується у кожному конкретному випадку їх використання;
- містити новий матеріал, що включає опис нових фактів, явищ і закономірностей або узагальнення раніше відомих положень з інших наукових позицій або у зовсім іншому аспекті;
- передбачати елементи наукової полеміки; наводити вагомі й переконливі докази на користь обраної концепції, всебічно аналізувати і доказово критикувати протилежні їй точки зору;
- відповідати принципам академічної добroчесності;
- носити творчий характер, базуватися на використанні статистичних даних і чинних нормативно-правових актів;
- відповідати вимогам логічного й чіткого викладання матеріалу, обґруntованості й достовірності фактів;
- відображати вміння студентів користуватися раціональними прийомами пошуку, віdbору, обробки та систематизації інформації, можливості працювати над певним конкретним науковим завданням;
- мати науково-практичну цінність, поєднувати теоретичне висвітлення питання теми з аналізом практики, показувати загальну та освітню культуру студентів;
- бути правильно оформлененою (чітка структура, завершеність, вірне оформлення бібліографічних посилань, списку літератури, охайність виконання).

МР є самостійним науковим дослідженням, що виконується за допомогою наукового керівника (*із залученням наукових консультантів*), оформлюється у вигляді наукової роботи, написаної державною мовою.

Магістерська робота розробляється протягом навчального року й публічно захищається на завершальному етапі навчання.

1.2. Організація та підготовка магістерських робіт здійснюється відповідно до вимог Конституції України, законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», стандарту вищої освіти зі спеціальності та даного Положення, Положення «Про академічну добroчесність у Черкаській медичній академії», Положення «Про перевірку робіт на plagiat у Черкаській медичній академії».

1.3. Результати дослідження можуть бути апробованими у вигляді публікацій в періодичних виданнях та наукових збірках, доповідей на науково-практичних конференціях тощо.

1.4. На основі цього Положення фахові кафедри розробляють відповідні методичні рекомендації з урахуванням специфіки проведення наукових досліджень у певних наукових галузях та зумовлених цим особливостей виконання магістерських робіт.

2. Визначення тематики і наукових керівників магістерських робіт

2.1. Тематика магістерських робіт визначається фаховими (випускаючими) кафедрами, затверджується Вченою радою і доводиться до відома студентів.

2.2. Студенту-магістранту надається право обрати тему, визначену кафедрою.

Здобувач вищої освіти, за погодженням із керівником може запропонувати свою тему дослідження за умов відповідного обґрунтування доцільності її розробки, що залежить від місця роботи, можливостей отримання необхідної інформації на базі дослідження.

2.3. Теми магістерських робіт мають бути пов'язані, як правило, з напрямами основних науково-дослідних робіт відповідних кафедр або продовжувати (узагальнювати) результати дослідницької роботи їх авторів, проведених в період навчання в академії (участь в НДТ).

2.4. Персональний розподіл тем магістерських робіт з одночасним призначенням наукових керівників затверджується наказом ректора академії за поданням Вченої ради.

2.5. До керівництва магістерськими роботами залучаються викладачі, які мають наукові ступені, вчені та/або почесні звання.

До керівництва магістерськими роботами можуть залучатися також висококваліфіковані фахівці (доктори і кандидати наук) з інших закладів вищої освіти.

За службовою запискою завідувача кафедри, узгодженою з першим проректором, у магістрanta може бути замінено наукового керівника або скоригована тема магістерського дослідження.

2.6. На консультування, керівництво магістерською роботою керівнику виділяється 33 год. За керівником закріплюється до 5 магістерських робіт.

Крім того, виділяється навчальне навантаження обсягом до 4 годин на рецензування однієї магістерської роботи та по 0,5 годин голові та кожному з членів державної екзаменаційної комісії.

2.7. Науковий керівник несе відповідальність за якість поданої до захисту магістерської роботи; йому ставиться за обов'язок:

- розробка, подання на засідання кафедри і подальше затвердження завідувачем кафедри завдання для виконання магістерської роботи;
- проведення консультацій з методики написання роботи та її змісту;
- контроль за ходом виконання плану-графіка;
- складання письмового відгуку про роботу (*Додаток 3*).

4. Організація виконання магістерської роботи

4.1. Виконання магістерських робіт проводиться за індивідуальними планами, схваленими відповідними кафедрами і затвердженими деканом факультету.

4.2. Головними етапами виконання магістерської роботи є:

- вибір теми, отримання завдання (*Додаток 1*) для виконання роботи;
- підбір і вивчення літератури, а також, за необхідністю, практичних матеріалів;
- складання плану роботи;

- складання плану-графіка виконання роботи (*Додаток 2*);
- підготовка роботи;
- консультації;
- апробація результатів роботи у вигляді доповідей на конференціях, публікації тез доповідей у матеріалах конференцій, статей у журналах;
- перевірка роботи на plagiat;
- подання роботи науковому керівникові, отримання відгуку та усунення зазначених у ньому зауважень;
- передзахист;
- рецензування роботи (*Додаток 4*).

4.3. Робота за однією темою декількох магістрантів не дозволяється.

4.4. Магістрант зобов'язаний регулярно відвідувати консультації наукового керівника, подавати йому матеріал згідно з планом-графіком виконання роботи, узгоджувати зміст і хід виконання визначених у плані-графіку етапів, усувати зазначені керівником недоліки. При систематичних порушеннях плану-графіка підготовки магістерської роботи науковий керівник може виносити на засідання кафедри питання про недопуск магістранта до захисту.

4.6. Завершена й підписана студентом робота разом з відгуком наукового керівника в установлений кафедрою термін подається на кафедру та реєструється в спеціальному журналі.

4.7. Кафедра визначає зовнішніх рецензентів із числа професорсько-викладацького складу, інших закладів вищої освіти чи провідних спеціалістів-практиків і направляє їм магістерські роботи.

Система оцінювання магістерської роботи спирається на такі параметри, які мають бути зазначені в рецензії:

- актуальність і перспективність теми дослідження,
- глибина аналізу спеціальної літератури, у тому числі й використання новітніх праць як вітчизняних, так і зарубіжних фахівців,
- ступінь наукової новизни,
- методика дослідження,
- достовірність і верифікованість висновків,
- логіка викладення матеріалу,
- стиль, мова і орфографія викладення матеріалу;
- належне оформлення роботи у відповідності до вимог.

4.8. Передзахист проводиться за місяць до захисту магістерських робіт з метою визначення ступеня готовності роботи і магістранта до захисту.

4.9. Магістерська робота подається на розгляд Державної екзаменаційної комісії за десять днів до захисту після попереднього обговорення і прийняття відповідної рекомендації на засіданні кафедри.

4.10. Після прийняття рішення про допуск магістерських робіт до захисту вивішується оголошення з повідомленням про дату проведення відкритого засідання Державної екзаменаційної комісії із зазначенням прізвищ студентів-магістрантів, їх наукових керівників та тем магістерських робіт, що захищатимуться.

4.11. Протягом тижня перед захистом магістерських робіт з ними можуть ознайомитися на відповідних кафедрах усі бажаючі.

- 4.12. Зміст рецензії доводиться до магістрантів за сім днів до захисту.
- 4.13. Внесення змін до роботи після отримання рецензії не допускається.

5. Структура магістерської роботи

Структура магістерської роботи, як правило, включає: титульний аркуш, зміст, вступ, основну частину, висновки, додатки, список використаної літератури тощо. Обсяг 70-100 аркушів.

5.1. У вступі зазначається актуальність і важливість теми, наукова новизна, ступінь її розробленості, формулюються мета та завдання, характеризуються практичні матеріали, які використовуються автором, а також структура роботи.

5.2. Основна частина магістерської роботи може мати декілька підрозділів, у яких викладаються теоретичні аспекти теми на підставі аналізу використаних публікацій, розглядаються дискусійні питання, формулюється позиція автора; проводиться опис магістрантом спостережень і експериментів, методики дослідження, аналізу експериментальних даних тощо. Підрозділи повинні мати заголовки, які відображають їх зміст.

5.3. У висновках робляться підсумки роботи, формулюються головні результати, до яких дійшов автор, а також рекомендації про можливість впровадження отриманих результатів дослідження в практичну діяльність.

5.4. Список використаної літератури складається відповідно до вимог оформлення наукових робіт та вміщує наукову літературу, матеріали періодичних видань, практичні матеріали тощо.

5.5. Додатки до магістерської роботи можуть бути подані у вигляді графіків, анкет, таблиць, схем, фотографій, аналітичних довідок, що ілюструють зміст роботи.

6. Захист магістерських робіт

6.1. Захист магістерських робіт проводиться на відкритому засіданні Державної екзаменаційної комісії, затвердженої наказом ректора академії у встановленому Міністерством освіти і науки України порядку, на яке крім магістрантів, кафедрами запрошується наукові керівники й рецензенти, також можуть бути присутні викладачі, співробітники кафедр.

У виняткових випадках, пов'язаних із запровадженням карантинних заходів, воєнного стану тощо, дозволяється захист (демонстрація) кваліфікаційної (магістерської) роботи із застосуванням засобів дистанційного навчання відповідно до Положення про організацію освітнього процесу за дистанційною формою в особливий період.

6.2. Рішення про допуск магістерських робіт до захисту приймає декан факультету за поданням кафедри, під керівництвом якої виконувалася робота.

Державній екзаменаційній комісії подаються такі документи:

- а) список магістрантів;
- б) бланки протоколів засідання комісії;
- в) примірник магістерської роботи;
- г) відгук наукового керівника про магістерську роботу;
- г) рецензії на магістерську роботу спеціалістів відповідної кваліфікації;

- д) ілюстративний матеріал (плакати, макети, таблиці, електронні презентації тощо);
- е) зведена відомість про виконання магістрантом навчального плану і отримані ним оцінки з теоретичних дисциплін, практик, державних екзаменів;
- є) інші матеріали (публікації, акти про запровадження тощо), які підтверджують ефективність навчальної і дослідницької роботи магістрантів.

6.3. На захист однієї магістерської роботи відводиться до 30 хвилин.

6.4. Порядок захисту магістерської роботи передбачає:

- а) представлення магістранта та поданих документів;
- б) виступ магістранта з питань магістерської роботи (до 15 хвилин);
- в) відповіді магістранта на запитання членів ДЕК і присутніх;
- г) представлення відгуку наукового керівника;
- д) наукова дискусія по темі дослідження магістерської роботи;
- е) прийняття ухвали ДЕК про результати захисту шляхом відкритого голосування.

6.5. Обговорення результатів захисту та виставлення оцінок проводиться на відкритому засіданні ДЕК після завершення захисту всіх робіт, запланованих на це засідання.

6.6. Результати захисту оцінюються за чотирьохбалльною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», 200-балльною шкалою та системою ECTS. За чотирьохбалльною системою оцінюється магістерська робота у висновках рецензентів. Рішення приймається більшістю голосів членів комісії, які беруть участь у засіданні, і оголошуються випускникам у день захисту. При рівній кількості голосів «за» і «проти» голос голови комісії є вирішальним.

6.7. Магістрант має право подати апеляцію щодо рішення комісії за результатами захисту магістерської роботи тільки в день захисту.

6.8. Після завершення роботи комісії по захисту магістерських робіт секретар виставляє оцінки в залікові книжки й на титульному аркуші магістерської роботи, де всі члени комісії ставлять свої підписи.

6.9. У разі нез'явлення магістранта на захист магістерської роботи:

- з поважних, документально підтверджених причин - голові ДЕК надається право призначати захист магістерської роботи в інший час;
- з неповажних причин – в протоколі комісії відзначається, що магістрант не з'явився.

6.10. Студент, який не з'явився на захист магістерської роботи з неповажних причин, за результатами захисту магістерської роботи отримав оцінку «незадовільно» або чия робота не була допущена до захисту, відраховується з академії. Йому видається академічна довідка встановленого Міністерством освіти та науки України зразка. Повторний захист магістерської роботи дозволяється тільки під час роботи наступної екзаменаційної комісії.

7. Оформлення, зберігання та використання магістерських робіт

7.1. Магістерська робота оформлюється відповідно до методичних рекомендацій.

7.2. Магістерська робота повинна бути прошита друкарським способом у твердій палітурці.

7.3. У разі використання наукових результатів, ідей, публікацій та інших матеріалів інших авторів у тексті роботи обов'язково повинні бути посилання на публікації цих авторів у квадратних дужках з вказанням порядкового номера у списку літератури та сторінки, наприклад [10,156]. Фрагменти оприлюднених (опублікованих) текстів інших авторів (цитати) можуть включатися до роботи виключно із посиланням на джерело (крім фрагментів, які не несуть самостійного змістового навантаження).

7.4. Після захисту магістерські роботи зберігаються в бібліотеці академії, а їх електронні варіанти на сайті академії протягом п'яти років в умовах, які виключають можливість їх втрати або plagiatu.

7.5. Результати досліджень, виконаних авторами магістерських робіт, можуть використовуватися в освітньому процесі та науковій роботі з обов'язковим дотриманням авторського права.

7.6. За запитом установ чи організацій ректор академії (перший проректор) має право дозволити копіювання магістерських робіт. За наявністю в роботі винаходів або раціоналізаторських пропозицій дозвіл на зняття копії видається тільки після оформлення відповідного замовлення на авторські права.

7.7. Магістерські роботи, які мають вагоме науково-практичне значення, можуть бути рекомендовані для опублікування у вигляді окремих навчальних посібників.

7.8. Згідно з нормативними документами після закінчення терміну зберігання магістерських робіт комісія, яка створюється наказом ректора академії, приймає рішення про списання робіт (списання магістерських робіт оформляється відповідним актом).

7.9. Випускники магістратури, які за підсумками навчання отримали диплом з відзнакою, можуть рекомендуватись вченою радою академії на викладацькі посади.

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Черкаська медична академія

Кафедра _____

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри

(посада, вчене звання)

(підпис) (ім'я, прізвище)
_____ 20 ____ р.

ЗАВДАННЯ
для виконання магістерської роботи

Магістранту _____
(прізвище, ім'я, по батькові, спеціальність)

Науковий керівник _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

(вченій ступінь, вчене звання, посада)

1. Тема _____

2. Термін подання магістрантом виконаної роботи « ____ » ____ 20 ____ р.

3. Перелік основної літератури, матеріалів практики (виходні дані) _____

4. Зміст магістерської роботи (перелік питань, що підлягають розробці)

5. Приблизний перелік графічного матеріалу (таблиці, графіки, діаграми, слайди тощо)

6. Консультанти з роботи (із визначенням консультантів з окремого питання теми)

Науковий керівник

(підпис)

Завдання отримав

« ____ » ____ 20 ____ р.

(підпис магістрата)

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
Черкаська медична академія

Кафедра _____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

(посада, вчене звання)

(підпис) ім'я, прізвище)

20 p.

ПЛАН-ГРАФІК виконання магістерської роботи

Тема: _____

Магістрант _____
(прізвище, ім'я, по батькові, спеціальність)

Підпись магістранта _____

**ВІДГУК
на магістерську роботу**

Магістрант _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Назва теми: _____
(спеціальність)

Науковий керівник _____
(вченій ступінь, вчене звання)

Відгук керівника повинен бути суворо індивідуальним. Він складається у вільній формі з обов'язковим висвітленням таких основних питань:

- відповідність змісту магістерської роботи темі (завданню) на роботу;
- обсяг розкриття теми;
- особистий внесок автора роботи в розробку теми. Ступінь його самостійності, ініціативність, уміння проводити дослідження, узагальнювати дані практики, наукової літератури та робити правильні висновки;
- використання в роботі сучасних методів дослідження, аналітичних прийомів, засобів сучасної обчислювальної техніки;
- питання, які особливо виокремлюють магістерську роботу; недоліки роботи;
- рекомендації, побажання;
- можливість практичного використання роботи або її окремих частин у практиці;
- інші питання;
- висновки (визначається рівень підготовленості студента, дається оцінка магістерської роботі, висловлюється думка про можливість допуску до захисту).

Науковий керівник:

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)
_____ 20 ____ p.

З відгуком ознайомлений:

_____ (підпис магістранта)
_____ 20 ____ p.

РЕЦЕНЗІЯ
на магістерську роботу

Магістрата

(прізвище, ім'я, по батькові, спеціальність, ОПП)
ТЕМА:

ЗМІСТ РЕЦЕНЗІЇ

Рецензія повинна вміщувати:

- висновок про відповідність роботи завданню на її виконання;
- оцінку якості виконання кожного розділу роботи;
- оцінку ступеню розробки нових питань, оригінальності рішень (пропозицій), теоретичної та практичної важливості роботи.

У рецензії необхідно відобразити позитивні напрацювання та недоліки роботи. Рецензія пишеться у вільній формі з обов'язковим висвітленням таких питань:

- актуальність і новизна теми;
- ступінь вирішення поставлених студентом магістратури завдань;
- обсяг, логічна структурність і грамотність викладання питань теми;
- ступінь науковості (методи дослідження, постановка проблем, аналіз наукових думок, обґрунтованість й аргументованість висновків і пропозицій, їх важливість тощо);
- рівень самостійності роботи автора в розкритті питань теми;
- обсяг, достатність і достовірність практичних матеріалів, уміння аналізувати та узагальнювати практику;
- повнота використання нормативних актів і літературних джерел;
- помилки, неточності, суперечні положення, зауваження з окремих питань і в цілому по роботі (із зазначенням сторінок);
- правильність оформлення роботи;
- інші питання на розсуд рецензента;
- висновок про відповідність роботи наданим вимогам, пропозиції щодо оцінки за чотирьохбалльною системою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

РЕЦЕНЗЕНТ

(прізвище, ім'я, по батькові)

(вченій ступінь, вчене звання)

(місце роботи, займана посада)

20 ____ р.

(підпис)

Запис інспектора відділу кадрів, який засвідчує підпис рецензента, завірений печаткою.

З рецензією ознайомлений:

(підпис магістрата)

____ 20 ____ р.